

dr hab. inż. arch. Alina Pancewicz
Wydział Architektury Politechniki Śląskiej
ul. Akademicka 7, 44-100 Gliwice
alina.pancewicz@polsl.pl

RECENZJA

rozprawy doktorskiej mgr Igi Grześkow

**pt.: „TERENY ZIELENI JAKO ELEMENT PRZESTRZENI PUBLICZNYCH
KSZTAŁTUJĄCYCH TOŻSAMOŚĆ MAŁYCH MIAST
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO”**

napisanej pod kierunkiem dr hab. inż. arch. Katarzyny Pluty, prof. PW,

wykonana na zlecenie Rady Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej

1. PODSTAWY RECENZJI

- 1.1. Ustawa o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 r., Dz. U. nr 65, poz. 595 z późn. zm.
- 1.2. Zlecenie Prodziekana ds. Nauki Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej Pani dr hab. inż. arch. Krystyny Solarek, prof. PW, z dnia 5.06.2018 r., na opracowanie recenzji pracy doktorskiej zgodnie z Uchwałą Rady Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej z dnia 29 maja 2018 r.
- 1.3. Rozprawa doktorska mgr Igi Grześkow pt.: „Tereny zieleni jako element przestrzeni publicznych kształtujących tożsamość małych miast województwa kujawsko-pomorskiego”, przygotowana pod kierunkiem Promotor dr hab. inż. arch. Katarzyny Pluty, prof. PW.

2. OCENA FORMALNA ROZPRAWY – UWAGI

2.1. Układ pracy

Recenzowana rozprawa jest opracowaniem jednotomowym w formie wydruku komputerowego formatu A4, oprawionego w miękką okładkę. Całość opracowania liczy 291 stron, z czego część merytoryczna rozprawy obejmuje 222 strony. Praca składa się z wprowadzenia i sześciu rozdziałów, z których ostatni jest podsumowaniem (s. 1-222). Część merytoryczną kończy bibliografia (s. 223-232), spis ilustracji i spis kart tytułowych poszczególnych rozdziałów (s. 232-239) oraz streszczenia w języku polskim i angielskim (s. 240-245). Całość uzupełnia 86 ilustracji, 15 tabel oraz, zamieszczony na końcu pracy, załącznik obejmujący zestawienie materiałów ilustracyjnych (s. 249-290) i wzór formularza przeprowadzonej ankiety (s. 291).

2.2. Wybór problematyki badawczej

Doktorantka podjęła problematykę terenów zieleni rozpatrywaną w kontekście ich roli w kształtowaniu przestrzeni publicznych, kompozycji urbanistycznej, struktury przestrzenno-funkcjonalnej oraz tożsamości małych miast. Wybór problematyki badawczej wpisuje się w aktualne trendy urbanistyczne i nurty rozwojowe współczesnych miast. Rozpatrywanie terenów zieleni jako elementu równoważnego z pozostałymi elementami struktury przestrzenno-funkcjonalnej miasta oraz budującego tożsamość miasta jest w pełni

uzasadnione. Na tle istniejącego stanu badań, takie ujęcie problemu badawczego wydaje się być oryginalne. Wyzwania urbanistyczne przed jakimi stają współczesne małe miasta, powodują dążenie do rozwijania się w sposób zrównoważony, w harmonii z naturą. Uzyskanie optymalnych relacji pomiędzy środowiskiem zbudowanym i środowiskiem przyrodniczym poprzez projektowanie urbanistyczne i odpowiednią kompozycję urbanistyczną jest podstawą dociekań naukowych Autorki oraz jej pomysłem na oryginalne rozwiązanie problemu naukowego.

2.3. Cele badawcze, teza, zakres i metodyka pracy

Doktorantka określiła dwa główne cele pracy. Jednym z nich jest określenie roli terenów zieleni w procesie kształtowania struktury przestrzenno-funkcjonalnej małych miast województwa kujawsko-pomorskiego i ich wpływu na podkreślanie tożsamości miast. Cel ten, realizowany poprzez badania jakości zagospodarowania przestrzeni publicznych wybranych miast, jest sformułowany czytelnie i możliwy do osiągnięcia w sposób wyznaczony przez Doktorantkę. Wątpliwości budzi odniesienie celu głównego do konkretnych przykładów wybranych miast województwa kujawsko-pomorskiego. Autorka podjęła przecież szerszy zakres opracowania (rozdziały: 2, 3, 4), zatem zdaniem recenzentki cel ten powinien brzmieć: „Określenie roli terenów zieleni w procesie kształtowania struktury przestrzenno-funkcjonalnej małych miast i ich wpływu na podkreślanie tożsamości miast ze szczególnym uwzględnieniem wybranych miast województwa kujawsko-pomorskiego”.

Kolejnym celem głównym postawionym przez Doktorantkę jest zwrócenie uwagi władz samorządowych małych miast, lokalnych działaczy, animatorów ruchów ekologicznych na ważną rolę terenów zieleni w mieście. Tak sformułowany cel jest zbyt ogólnikowy i trudny do osiągnięcia – zwrócenie uwagi na podjęty problem jest celem każdej pracy naukowej podejmującej rozwiązanie problemu badawczego. Doktorantka określa także cele szczegółowe, które kierunkują badania wybranych miast województwa kujawsko-pomorskiego pod kątem kompozycji urbanistycznej, tożsamości i struktury funkcjonalno-przestrzennej. Cele szczegółowe pokrywają się ściśle z zapisem głównego celu pracy i zostały przez Autorkę osiągnięte. Jednak cel pracy naukowej polega także na uświadomieniu, po co podejmuje się pracę i do czego mogą być przydatne uzyskane w niej wyniki, dlatego, biorąc pod uwagę przeprowadzone przez Autorkę badania i analizy, wydaje się słuszne uzupełnienie celów poznawczych, również o cele aplikacyjne takie jak: wskazanie kierunków działań i wytycznych wynikających z przeprowadzonych badań dla kształtowania terenów zieleni małych miastach, w kontekście rozwiązań architektoniczno-urbanistycznych, rodzajów zieleni, jakości przestrzeni publicznych, czytelności kompozycji urbanistycznej.

Sformułowana w pracy główna teza badawcza: „Tereny zieleni, dzięki indywidualnej kompozycji przestrzennej oraz dzięki współtworzeniu systemu przestrzeni publicznych w mieście nadają małym miastom cechy odrębnej tożsamości. Stanowią one istotny element w rozwoju przestrzennym, społecznym i gospodarczym miast”, jest właściwie postawiona i możliwa do potwierdzenia.

Istotne dla czytelności pracy było wyodrębnienie jej zakresu tematycznego oraz zasięgów czasowych i terytorialnych. W ramach zakresu terytorialnego zabrakło doprecyzowania obszaru badań wybranych miast. Doktorantka w części teoretycznej poddaje analizom tereny zieleni, ich rodzaje i funkcje w kontekście całego miasta, jego struktury przestrzenno-funkcjonalnej, systemów przyrodniczych, sieci przestrzeni publicznych. W drugiej części pracy, Doktorantka zawęża prowadzone badania szczegółowe do obszarów centrów miast, obejmujących główne, miejskie przestrzenie publiczne i tereny zieleni. Takie uszczegółowienie zakresu wyznaczyłoby ramy dla przyjętych celów, pozwoliłoby na precyzyjniejsze sformułowanie wniosków końcowych.

Wybrane przez Autorkę metody pracy są prawidłowe i odpowiadają charakterowi podjętych badań. W tym miejscu nasuwa się pytanie o badania statystyczne wymienione wśród metod pracy. Recenzentka w rozdziale 5. nie doszukała się (oprócz danych podstawowych dotyczących powierzchni miast czy liczby ludności – tab. 1, s. 149) danych statystycznych dotyczących terenów zieleni w poszczególnych miastach, ani wniosków z nich wynikających. Proszę zatem o wyjaśnienie jakie badania statystyczne przeprowadziła Doktorantka na potrzeby pracy?

2.4. Struktura rozprawy

W rozprawie doktorskiej wyodrębniono następujące części: wprowadzenie, sześć zasadniczych rozdziałów oraz spis bibliografii i ilustracji.

Wprowadzenie stanowi ogólny zarys podjętej problematyki badawczej.

Rozdział 1. „Wstęp” zawiera uzasadnienie podjęcia tematu, definiuje tezę pracy, jej cele, zakres oraz metody badawcze. Autorka przybliżyła stan badań wyodrębiając problematykę przestrzeni publicznych i terenów zieleni w mieście, rozpatrywaną w kontekście różnych ujęć oraz dziedzin i dyscyplin naukowych, ukazując tym samym złożoność sposobów podejścia do podjętego problemu oraz interdyscyplinarność ujęcia tematu. Ważną częścią tego rozdziału jest przegląd najważniejszych definicji dotyczących istoty podjętego zagadnienia. W przypadku niektórych pojęć brakuje jednak odniesienia do terminologii stosowanej w polskich aktach prawnych oraz w dokumentach planistycznych. Według recenzentki istotnym byłoby także uzupełnienie spisu o autorskie definicje dwóch pojęć dotyczących przestrzeni publicznych, stosowanych przez Autorkę w badaniach szczegółowych: „przestrzeń publiczna z zielenią” oraz „zielone przestrzenie publiczne”.

Kolejne trzy rozdziały pracy stanowią ogólne, teoretyczne tło dla dalszych badań szczegółowych dotyczących już wybranych miast województwa kujawsko-pomorskiego.

Rozdział 2. „Tożsamość miasta” definiuje pojęcie tożsamości, ujmując ją szeroko i z różnych punktów widzenia. Szczególną wartość poznawczą ma podrozdział dotyczący roli zieleni w procesie kształtowania miejskiej tożsamości (rozd. 2.2). Zagadnienie to jest rozpatrywane przez pryzmat zmian historycznych, krajobrazu, użytkowników przestrzeni miejskich, narzędzi służących tworzeniu tożsamości czy szeroko pojmowanej estetyki. W rozdziale tym brakuje krótkiego podsumowania, które zeebrałoby rozważania wielu badaczy i ukazywało autorskie podejście do rozważanej problematyki.

Rozdział 3. „Współczesne przestrzenie publiczne w miastach” przedstawia przegląd ujęć badawczych dotyczących zagadnienia idei przestrzeni publicznych, rozumienia jej istoty, atrybutów i wyznaczników, a także roli w strukturze miasta. Zagadnienie to uwzględnia krótki przegląd podejścia do przestrzeni publicznych na przestrzeni wieków. Niejasnym dla recenzentki jest podrozdział dotyczący przestrzeni publicznych w dużych miastach (rozd. 3.2). Odmienność zagadnienia i wniosków wynikających z takiego ujęcia tematu wydaje się nieprzekładalna na ujęcie tematyki przestrzeni publicznych w kontekście małych miast. Doktorantka nie wskazała zasadności takiego ujęcia problemu. W dalszej części rozdziału Autorka precyzuje także zagadnienia przestrzeni publicznych w średnich i małych miastach. Ujęcie tematu w różnych skalach przestrzennych, wymagałoby wskazania różnic i elementów wspólnych dla przestrzeni publicznych w odniesieniu do małych miast, a podsumowanie prowadzonych rozważań powinno zawierać uzasadnienie wyboru przestrzeni publicznych w małych miastach do badań szczegółowych.

Rozdział 4. „Tereny zieleni w strukturze przestrzennej miasta” stanowi bardzo rozbudowaną część pracy, w której zawarto szeroki zakres zagadnień. Jest to rozdział czterokrotnie obszerniejszy od poprzednich dwóch rozdziałów. Autorka ukazuje w kolejnych

podrozdziałach rolę, funkcję i rodzaje terenów zieleni w mieście (rozdz. 4.1, 4.2). Osobny podrozdział odnosi się do zieleni jako elementu przestrzeni publicznych miast (rozdz. 4.4). Każde z wymienionych zagadnień rozpatrywane jest w ujęciu historycznym i współczesnym, każde jest poparte przykładami, z których tylko nieliczne odnoszą się do małych miast. W osobnym podrozdziale (rozdz. 4.3) Doktorantka opisuje systemy zieleni w mieście – wydaje się, że takie ujęcie tematu, poparte przykładami rozwiązań systemowych dużych miast ma zbyt małe odniesienie do tematyki pracy. Najważniejsze w podrozdziale 4.3. wydaje się określenie czynników krystalizujących system przestrzenny terenów zieleni, wyszczególnionych na podstawie badań Agaty Zachariasz (s. 77). Stanowi ono bezpośrednie odniesienie i jedno z wytycznych do sformułowanych przez autorkę kryteriów użytych w ocenie terenów zieleni w kontekście małego miasta. Ważną częścią rozdziału czwartego jest podrozdział 4.5. „Współczesne rozwiązania kształtowania terenów zieleni w miastach”, zawiera on przykłady polskich i zagranicznych miast rozpatrywanych w kontekście systemów zieleni, przestrzeni publicznych z „tworzywem zielonym” oraz zielonych przestrzeni publicznych. W rozdziale tym brakuje wyraźnego wyartykułowania zagadnienia wdrażania idei zielonej infrastruktury oraz kształtowania współczesnych miast w kierunku miast zielonych. Równie istotne byłoby pochylenie się nad tematyką alternatywnych form zieleni, takich jak: farmy miejskie, ogrody tematyczne, promenady, tymczasowe instalacje, stragany kwiatowe, „ogródki piwne” czy „parki kieszonkowe”, które współcześnie zyskują coraz większe znaczenie w miastach. Niejasnym wydaje się dobór niektórych przykładów. Tylko nieliczne przykłady odnoszą się do małych miast. Proszę zatem Doktorantkę o wskazanie kryteriów doboru poszczególnych przykładów w każdej z wyszczególnionych grup. Poważnym mankamentem tego rozdziału jest brak podsumowania i wniosków podsumowujących rozważania teoretyczne i studia przypadków.

Teoretyczna część pracy, obejmująca omówione powyżej rozdziały, poprzez osadzenie w literaturze przedmiotu, ma przede wszystkim aspekt poznawczy. Doktorantka wykazała się znajomością tematyki przedmiotu oraz zdolnością wieloaspektowego rozpatrywania podejmowanych zagadnień. Słabością tej części pracy jest zbyt rzadkie prezentowanie własnych sądów i podsumowań. Przy ewentualnej publikacji pracy zasadne byłoby rozważenie większego zrównoważenia poszczególnych rozdziałów teoretycznych. Jedną z możliwości sugerowanych przez recenzentkę byłoby wyodrębnienie osobnego rozdziału zawierającego studium przypadków.

Rozdział 5. „Tereny zieleni w miastach województwa kujawsko-pomorskiego”, to niezwykle istotna, empiryczna część pracy. Doktorantka prezentuje w nim badania szczegółowe dotyczące wybranych miast województwa kujawsko-pomorskiego. Rozdział ten rozpoczyna się od ogólnej charakterystyki województwa. Informacje w nim zawarte z bardzo rozbudowaną częścią dotyczącą środowiska geograficzno-przyrodniczego (10 stron) oraz historią rozwoju osadnictwa, miast i ich struktury przestrzennej (10 stron), bez wniosków z nich wynikających i podsumowania, wydają się nadmiernie rozbudowane i niewspółmierne (szczególnie w pierwszej części) do istoty tematyki rozprawy. Bardzo ważną i zwracającą uwagę częścią tego rozdziału jest podrozdział 5.3. zawierający charakterystykę terenów zieleni wybranych miast przeprowadzoną w oparciu o badania ankietowe, dokumentację planistyczną i obserwacje in situ. Szczególnie interesującą i wartą podkreślenia częścią są wyniki ankiet, które przeprowadziła Autorka w celu poznania opinii lokalnych społeczności na temat przestrzeni publicznych i zieleni w mieście. Badania dotyczące poszczególnych, wybranych miast zawierają analizy środowiska geograficzno-przyrodniczego, struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta, kompozycji urbanistycznej, a także zapisy aktualnych dokumentów planistycznych odnoszące się do przestrzeni publicznych i terenów zieleni oraz podejmowane w ostatnich latach działania rewitalizacyjne. Nie w każdym jednak opisanym

przykładzie wymienione powyżej elementy są czytelnie wyartykułowane. Badania odnoszą się zarówno do historii miast, jak i do współczesności, jednak podane informacje często się przeplatają, co nie sprzyja czytelności i sprawia czasem wrażenie nieuporządkowania. Tym niemniej taka podbudowa analityczna dała podstawę dla przeprowadzenia autorskiej oceny roli i funkcji zieleni w przestrzeniach publicznych, przedstawionej w formie tabelarycznej (tab. 2, 4, 6, 8, 10, 12). Na podstawie wykonanych analiz Doktorantka dokonała również oceny czy tereny zieleni w przestrzeniach publicznych wpływają na przywrócenie tożsamości poszczególnych miast i przedstawiła je w formie tabelarycznej (tab. 3, 5, 7, 9, 11, 13). We wszystkich zestawieniach zabrakło wskazania sposobu klasyfikacji parametrów ocen. Autorka przypisała „czynnikom decydującym o kryteriach oceny przestrzeni publicznych w powiązaniu z terenami zieleni”, oceny w postaci plusów (od trzech plusów – ocena bardzo dobra, po jeden plus – ocena dostateczna). Podobnie postąpiła Doktorantka oceniając „uzyskanie efektu wzmocnienia tożsamości małego miasta z użyciem terenów zieleni w przestrzeniach publicznych wybranych miast”. Takie podejście może być, ale nie musi, zbytnim uproszczeniem oceny poszczególnych kryteriów. Nasuwa się zatem pytanie: od czego zależała ocena poszczególnych kryteriów, na ile wynikała ona z obiektywnej kwalifikacji przeprowadzonych badań?

Rozdział 6. „Podsumowanie i wnioski” obrazuje zrealizowanie zarówno głównego celu, jak i szczegółowych celów pracy. Doktorantka w podsumowaniu przytoczyła czynniki decydujące o ocenie przestrzeni publicznych i terenów zieleni w mieście, a także czynniki definiujące tożsamość miasta. Ich dobór wraz z przypisanymi im parametrami jest właściwy dla przyjętej metodologii. Zebrany materiał empiryczny pozwolił autorce na zestawienie otrzymanych wyników i przedstawienie ich w formie tabelarycznej (tab. 14 i tab. 15). Poszczególnym parametrom Doktorantka nadała wartości punktowe, które zsumowane i przedstawione w formie wykresów zobrazowały wyniki porównawcze dla badanych miast (rys. 85 i rys. 86). W podsumowaniu Autorka wyciągnęła wnioski, które odniosła wyłącznie do przebadanych przykładów. Nasuwa się zatem pytanie, czy zdaniem Doktorantki wnioski te mają wyłącznie zastosowanie do małych miast województwa kujawsko-pomorskiego czy też mają charakter bardziej uniwersalny, umożliwiający zastosowanie przyjętej metodologii dla innych małych miast polskich?

Przyjęta przez Doktorantkę autorska metoda oceny daje możliwość wyciągnięcia wniosków do praktyki urbanistycznej i planistycznej. Jednak aspekt aplikacyjny zawierający wskazanie kierunków działań i wytycznych, wynikających z przeprowadzonych badań, dla kształtowania terenów zieleni małych miastach, w kontekście rozwiązań architektoniczno-urbanistycznych, rodzajów zieleni, jakości przestrzeni publicznych, kompozycji urbanistycznej, mimo iż przebadany przez Doktorantkę, nie został czytelnie wyartykułowany we wnioskach końcowych.

2.5. Styl, język i poprawność użytych pojęć i terminów, czytelność wyводу

Praca jest napisana poprawnym, czytelnym i komunikatywnym językiem. Przyjęta terminologia jest prawidłowa, a użyte pojęcia zostały zdefiniowane w rozdziale 1.7. Ciągłość wyводу jest lekko zaburzona przez częste powtórzenia (w szczególności powtarzające się w różnych rozdziałach definicje poszczególnych pojęć) i szczegółowe informacje, które nie zawsze mają bezpośrednie odniesienie do tematyki wyводу (np.: rozdział 5.1, z którego wiele informacji nie jest istotnych dla płynności wyводу, a inne mogłyby się znaleźć w przypisach). W rozdziałach teoretycznych czytelność wyводу jest zakłócona przez zbyt częste przytaczanie opinii innych badaczy – Autorka akapit po akapicie przytacza zdania i przemyślenia różnych autorów. Bardziej autorskie podejście do opisu poszczególnych zagadnień byłoby z pewnością lepsze dla utrzymania ciągłości i oryginalności wyводу.

Doktorantka sprawnie operuje przypisami, zamieszczając w nich zarówno odniesienia do literatury, jak i dygresje uzupełniające wywód.

2.6. Oprawa graficzna pracy

Ilustracje uzupełniające część tekstową stanowią słabszą część pracy. Rozdziały zawierające część teoretyczną (od 1 do 3) są w ogóle pozbawione ilustracji, mimo, iż Autorka przytacza przykłady, których zilustrowanie przyczyniłoby się do większej czytelności pracy. Pierwsze zdjęcia i mapy pojawiają się dopiero w rozdziale czwartym, wszystkie dobrze oddają charakter omawianych przykładów i są ważną częścią pracy. Najbardziej istotne ilustracje obrazują i charakteryzują przestrzenie publiczne i tereny zieleni wybranych miast województwa kujawsko-pomorskiego (rozdz. 5). Cenne są zwłaszcza mapy zawierające analizy kompozycyjne. Jednak wiele z prezentowanych map jest nieczytelnych, podobnie jak ich legendy (np. rys. 28, 30, 32). Niektóre mapy są nieistotne dla prowadzonego wywodu (np. rys. 18, 19, 20, 21, 22). Zdjęcia i mapy ilustrujące wybrane miasta województwa, zamieszczone w rozdziale 5.3, przez swoją nieczytelność i niską jakość grafiki przeszkadzają w odbiorze całości materiału. Zamieszczenie ich powtórne w załączniku do pracy zatytułowanym: „Zestawienie materiałów ilustracyjnych badanych małych miast województwa kujawsko-pomorskiego” w większym formacie, z czytelniejszymi legendami wydaje się niepotrzebne. Lepszym rozwiązaniem według recenzentki byłoby wpisanie ilustracji lepszej jakości w rozdział 5.3, tak by ilustrowały tekst w trakcie jego czytania i nie zamieszczanie już dodatkowego załącznika. W szacie graficznej wyróżniają się interesujące karty tytułowe rozdziałów, cenne dla pracy są także tabele prezentujące wyniki badań (tab. 1-15) oraz wykresy przedstawiające statystyczne profile wielo cechowe (ryc. 34-36).

2.7. Literatura

Bibliografia obejmuje 179 pozycji literaturowych oraz 40 adresów stron internetowych. Dobór literatury wykazuje orientację w przedmiocie badań i analiz dotyczących podjętego tematu. Swój wywód Doktorantka oparła na, bogatej w podejmowanym zakresie, literaturze polskiej i zagranicznej oraz na dokumentach planistycznych. Źródła wskazane w bibliografii dobrane są poprawnie, reprezentują różne dyscypliny i dziedziny nauki i odpowiadają treści pracy. Odniesienia do poszczególnych pozycji literaturowych zostały umieszczone dodatkowo w przypisach dolnych.

3. OCENA MERYTORYCZNA PRACY

Recenzowana rozprawa doktorska jest napisana poprawnie, na dobrym poziomie merytorycznym, posiada jasną i logiczną konstrukcję. Tytuł dobrze ilustruje zawartość, podobnie jak nazwy poszczególnych rozdziałów. Struktura pracy (w tym równowaga poszczególnych rozdziałów) i strona formalna (w szczególności cel i zakres pracy) wymagają drobnych, wskazanych powyżej korekt, poza tym nie budzą większych zastrzeżeń. Zastosowane metody, techniki i narzędzia badawcze, są adekwatne do przedmiotu i celu pracy. Cele badawcze zostały zrealizowane, a postawiona teza udowodniona. Układ pracy stanowi spójną całość, uwzględnia hierarchię zagadnień i odpowiednio szereguje treści teoretyczne i empiryczne. Stosowana terminologia jest zgodna z ogólnie przyjętą w tej dziedzinie wiedzy, właściwy jest także dobór literatury. Praca jest napisana czytelnym językiem.

Za słabą stroną pracy uważam brak wyraźnych, autorskich podsumowań poszczególnych wywodów badawczych; zbytnie uogólnienia podsumowań zamieszczonych; słabą czytelność szaty graficznej; liczne powtórzenia oraz brak wyartykułowanych wniosków aplikacyjnych.

Mocną stroną pracy jest umiejętność diagnozowania zjawisk i relacji przestrzennych zachodzących w przestrzeniach publicznych oraz w terenach zieleni małych miast. Na uwagę zasługuje autorska metoda doboru kryteriów określających rolę i znaczenie zieleni w przestrzeniach publicznych oraz ich ocena w kontekście wpływu na strukturę funkcjonalno-przestrzenną, kompozycję urbanistyczną, tożsamość miasta oraz jakość życia ich mieszkańców. Uwagę zwraca także czytelna prezentacja wyników badań w postaci tabel i wykresów podsumowujących.

Badania przeprowadzone na rzecz dysertacji doktorskiej w ocenie recenzentki są indywidualnym osiągnięciem autorskim polegającym na rozpoznaniu problemu badawczego i jego interpretacji. Wnioski dotyczące kryteriów i metod oceny przestrzeni publicznych powiązanych z zielenią oraz „zielonych” przestrzeni publicznych zlokalizowanych w małych miastach, mają istotne znaczenie dla definiowania i podkreślania lokalnej tożsamości, wzmacniania kompozycji urbanistycznej, czytelności struktury przestrzenno-funkcjonalnej, ochrony krajobrazu zurbanizowanego, przy jednoczesnym założeniu ich współczesnego użytkowania.

4. WNIOSEK KOŃCOWY

Doktorantka, mimo drobnych mankamentów zauważonych w niniejszej rozprawie, wykazała się ogólną wiedzą teoretyczną, samodzielnym podejściem do pracy badawczej, znajomością metod badawczych stosowanych w naukach technicznych oraz oryginalnym rozwiązaniem podjętego problemu naukowego. Uwagi i postulaty zamieszczone w recenzji nie podważają pozytywnej oceny merytorycznej przedstawionej rozprawy doktorskiej. Reasumując rozprawa doktorska Pani mgr Igi Grześków pt.: „Tereny zieleni jako element przestrzeni publicznych kształtujących tożsamość małych miast województwa kujawsko-pomorskiego”, przygotowana pod kierunkiem Promotor dr hab. inż. arch. Katarzyny Pluty, prof. PW, jest zgodna z przyjętymi standardami dla pracy doktorskiej w dziedzinie nauk technicznych oraz dyscyplinie naukowej architektura i urbanistyka.

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska spełnia wymogi zgodnie z Ustawą o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.). W związku z powyższym wnoszę o jej przyjęcie i dopuszczenie do publicznej obrony przez Radę Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej.

dr hab. inż. arch. Alina Pancewicz

